

Lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229);

SFS 2003:224

Utkom från trycket
den 2 juni 2003

utfärdad den 22 maj 2003.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)²

dels att 24 kap. 13, 14, 19 och 20 §§, 25 kap. 6–27 §§, 49 kap. 22 §, 50 kap. 12 och 13 §§ samt 52 kap. 8 § skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 24 kap. 13, 15 och 20 §§ samt 25 kap. 6, 11–13, 17, 19–26 och 31 §§ skall utgå,

dels att nuvarande 24 kap. 15–18, 21 och 22 §§ skall betecknas 24 kap. 13, 14, 18, 19, 15 och 16 §§ samt nuvarande 25 kap. 28–32 §§ skall betecknas 25 kap. 7, 8, 10, 9 och 11 §§,

dels att 2 kap. 1 §, 14 kap. 19 §, 16 kap. 1 §, 17 kap. 33 §, 18 kap. 12 §, 19 kap. 15 §, 20 kap. 13 §, 23 kap. 2 och 7 §§, 24 kap. 12 §, 25 kap. 1 och 2 §§, 30 kap. 1 §, 35 kap. 3 och 4 §§, 37 kap. 31 §, 39 kap. 14, 17 och 23 §§, 43 kap. 2 §, 44 kap. 1 och 27 §§, 45 kap. 31 §, 46 kap. 16 §, 48 kap. 7 och 25–27 §§, 49 kap. 5 och 23 §§, 49 a kap. 4, 6, 7, 11 och 13 §§, 50 kap. 10 och 11 §§, 52 kap. 6 § samt 56 kap. 8 § skall ha följande lydelse,

dels att de nya 24 kap. 13–16, 18 och 19 §§ samt 25 kap. 7–11 §§ skall ha följande lydelse,

dels att hänvisningen i bilaga 24.1 till 24 kap. 22 § andra stycket 1 skall avse 24 kap. 16 § andra stycket 1 och hänvisningen i bilaga 24.2 till 24 kap. 22 § andra stycket 3 skall avse 24 kap. 16 § andra stycket 3,

dels att rubrikerna närmast före 25 kap. 28, 30 och 32 §§ skall sättas närmast före 25 kap. 7, 10 och 11 §§,

¹ Prop. 2002/03:96, bet. 2002/03:SkU14, rskr. 2002/03:166.

² Senaste lydelse av

24 kap. 14 § 2000:494

24 kap. 19 § 2000:494

24 kap. 20 § 2000:1341

25 kap. 11 § 2000:1341

25 kap. 14 § 2000:1341

25 kap. 20 § 2000:1341

25 kap. 23 § 2000:1341

25 kap. 24 § 2000:1341

25 kap. 25 § 2000:1341

49 kap. 22 § 2000:1341

50 kap. 12 § 2002:540

50 kap. 13 § 2002:540

52 kap. 8 § 2002:540

rubriken närmast före 25 kap. 21 § 2001:1176

rubriken närmast före 25 kap. 24 § 2000:1341.

dels att det närmast före 24 kap. 13, 18 och 19 §§ samt 25 kap. 8 § skall införas nya rubriker av följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas nya bestämmelser, 24 kap. 17, 20–22 §§, 25 kap. 6 och 12 §§, 45 kap. 32 a §, 49 kap. 19 a och 19 b §§, nya kapitel 20 a kap. och 25 a kap. samt nya rubriker närmast före, 24 kap. 17 och 20 §§, 25 kap. 6 och 12 §§, 45 kap. 32 a § samt 49 kap. 19 a och 19 b §§ av följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:540) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) skall införas en ny punkt, 6, av följande lydelse.

2 kap.

1 §³ I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

aktiebolag i 4 §

| aktiebaserad delägar rätt i 25 a kap. 4 §

andelsbyte i 48 a kap. 2 §

medlemsfrämjande förening i 39 kap. 21 a §

| näringsbetingad andel i 24 kap. 13 §

näringsbidrag i 29 kap. 2 och 3 §§

14 kap.

19 §⁴ Om resultatet av en näringsverksamhet blir lägre till följd av att villkor avtalats som avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare, skall resultatet beräknas till det belopp som det skulle ha uppgått till om sådana villkor inte funnits. Detta gäller dock bara om

1. den som på grund av avtalsvillkoren får ett högre resultat inte skall beskattas för detta i Sverige enligt bestämmelserna i denna lag eller på grund av ett skatteavtal,

2. det finns sannolika skäl att anta att det finns en ekonomisk intressegemenskap mellan parterna, och

3. det inte av omständigheterna framgår att villkoren kommit till av andra skäl än ekonomisk intressegemenskap.

³ Senaste lydelse 2001:1176. Ändringen innebär bl.a. att paragrafhänvisningarna avseende förvaltningsföretag och koncernintern andelsavyttring tagits bort ur förteckningen.

⁴ Ändringen innebär att sista stycket upphävs.

16 kap.

1 §⁵ Utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster skall dras av som kostnad. Ränteutgifter och kapitalförluster skall dras av även om de inte är sådana utgifter.

Utöver bestämmelserna i detta kapitel finns bestämmelser om avdrag i 9, 17–25 a, 28–40, 44–46, 48, 49–52, 55 och 60 kap.

17 kap.

33 § Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde m.m. för lager och pågående arbeten finns när det gäller

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- näringsbidrag i 29 kap. 7 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och
- förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap.

10 och 11 §§.

18 kap.

12 § Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för inventarier finns när det gäller

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- näringsbidrag i 29 kap. 6 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 och 20 §§,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och
- förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap.

10 och 11 §§.

19 kap.

15 § Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för byggnader finns när det gäller

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- näringsbidrag i 29 kap. 6 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och

⁵ Senaste lydelse 2002:536.

– förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap. 10 och 11 §§.

20 kap.

13 § Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för markanläggningar finns när det gäller

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- näringsbidrag i 29 kap. 6 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §, och
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §.

20 a kap. Anskaffningsvärde och anskaffningsutgift vid beskattningsinträde

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vid beräkning av anskaffningsvärden och anskaffningsutgifter för tillgångar och förpliktelser som ingår i verksamheten vid *beskattningsinträdet* om

1. en fysisk eller juridisk persons inkomst av en näringsverksamhet eller del av en näringsverksamhet inte har beskattats på grund av att personen inte har varit skattskyldig i Sverige för verksamheten men sådan skattskyldighet inträder,

2. inkomsten i ett svenskt handelsbolag eller i en utländsk juridisk person som avses i 6 kap. 14 § inte har beskattats i Sverige på grund av att delägaren inte varit skattskyldig i Sverige för verksamheten men sådan skyldighet inträder,

3. inkomsten har varit undantagen från beskattning i Sverige på grund av ett skatteavtal och undantaget upphör, eller

4. en tillgång eller förpliktelse förs över från en näringsverksamhet eller del av en näringsverksamhet, vars inkomst inte beskattas i Sverige till samma persons näringsverksamhet eller del av näringsverksamhet, vars inkomst beskattas här.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på verksamhet som undantagits från skattskyldighet enligt 7 kap.

Anskaffningstidpunkt

2 § Tillgångar skall anses ha anskaffats vid beskattningsinträdet.

Anskaffningsvärde och anskaffningsutgift

Lager m.m.

3 § Som anskaffningsvärde för lagertillgångar, pågående arbeten, kundfordringar och liknande tillgångar skall anses det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet vid beskattningsinträdet. De lagertillgångar som finns kvar vid beskattningsinträdet skall anses ha anskaffats eller tillverkats

senast. Med anskaffningsvärde och verkligt värde avses detsamma som i 17 kap. 2 §.

Inventarier, byggnader och markanläggningar

4 § Om utgiften för en tillgång skall dras av genom värdeminskningssavdrag, skall tillgången anses ha anskaffats för ett belopp som motsvarar anskaffningsutgiften ökad med förbättringsutgifter och minskad med beräknade värdeminskningssavdrag för varje innehavsår med

- 20 procent för inventarier,
- 4 procent för byggnader,
- 10 procent för täckdiken och skogsvägar, och
- 5 procent för andra markanläggningar.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll.

Övriga tillgångar

5 § Andra tillgångar än sådana som avses i 3 och 4 §§ skall anses ha anskaffats för ett belopp som motsvarar anskaffningsutgiften ökad med förbättringsutgifter. Om marknadsvärdet är lägre, skall tillgången i stället anses anskaffad för detta värde.

Förvärv genom arv, gåva m.m.

6 § Om en tillgång har förvärvats genom arv, testamente, gåva eller bodelning eller på liknande sätt, skall tillgången vid tillämpning av bestämmelserna i 2–5 §§ anses ha förvärvats genom närmast föregående köp, byte eller liknande förvärv.

Avskattning i utlandet

7 § Om överföringen av en tillgång har medfört att ett belopp som skall motsvara tillgångens marknadsvärde har tagits upp till beskattning i en annan stat, skall tillgången anses ha anskaffats för detta belopp. Detta gäller dock bara om den andra staten ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller är en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte som är tillämplig på den aktuella tillgången eller näringsverksamheten.

Förpliktelser

8 § En förpliktelse skall värderas till det belopp varmed den enligt en marknadsmässig bedömning belastar verksamheten vid beskattningsinträdet. Den får dock inte tas upp till ett lägre belopp än vad den tagits upp till i räkenskaper.

23 kap.**2 §** Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte om

1. bestämmelserna om kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. skall tillämpas på överlåtelsen,

2. överlåtelsen innebär att sådana andelar i fastighetsförvaltande företag som är lagertillgångar enligt 27 kap. 6 § delas ut enligt 42 kap. 16 § eller skiftas ut enligt 42 kap. 20 §,

3. marknadsvärdet på tillgången är lika med eller lägre än tillgångens skattemässiga värde, eller

4. en kapitalvinst vid en avyttring är skattefri enligt bestämmelserna i 25 a kap. eller ersättningen skall tas upp som kapitalvinst på grund av bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

7 §⁶ I detta kapitel anses innehav av andelar i ett företag som en näringsverksamhet eller som en verksamhetsgren om förvärvaren efter förvärvet under samma beskattningsår äger näringsbetingade andelar i företaget.

24 kap.**12 §** Med utdelning avses i 13–22 §§ inte

1. utdelning på andelar i kooperativa föreningar i form av rabatt eller pristillägg som den utdelande föreningen skall dra av enligt 39 kap. 22 §, och

2. utdelning från en kooperativ förening på förlagsinsatser eller utdelning till en medlemsfrämjande förening, om den kooperativa föreningen skall dra av utdelningen enligt 39 kap. 23 §.

Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening enligt ett skatteavtal skall anses ha hemvist i en utländsk stat, skall företaget vid tillämpning av 13–22 §§ anses som en utländsk juridisk person som hör hemma i den utländska staten.

Näringsbetingad andel

13 §⁷ Med *näringsbetingad andel* avses en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening om den uppfyller villkoren i 14–16 §§ och ägs av en sådan juridisk person (*ägarföretaget*) som är

1. ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som inte är ett investmentföretag,

2. en svensk stiftelse eller svensk ideell förening och som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap.,

3. en svensk sparbanks,

4. ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag, eller

5. ett utländskt bolag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som motsvarar något sådant svenskt företag som anges i 1–4.

⁶ Ändringen innebär att sista meningen upphävs.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 15 § 2000:1341.

14 §⁸ Andelen skall vara en kapitaltillgång och uppfylla någon av följande förutsättningar:

1. Andelen är inte marknadsnoterad.
2. Det sammanlagda röstetalet för ägarföretagets samtliga andelar i det ägda företaget motsvarar tio procent eller mer av röstetalet för samtliga andelar i företaget.
3. Innehavet av andelen betingas av rörelse som bedrivs av ägarföretaget eller av ett företag som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå det nära.

Andelen skall anses vara marknadsnoterad även om marknadsnoteringen har upphört i anslutning till inledandet av ett förfarande om inlösen, fusion, likvidation eller konkurs.

En andel i ett privatbostadsföretag anses inte näringsbetingad.

15 §⁹ Om andelen avser en utländsk juridisk person, skall inkomstbeskattningen av den utländska juridiska personen vara jämförlig med inkomstbeskattningen enligt denna lag av ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening med samma slags inkomster.

Villkoret om jämförlig beskattning skall alltid anses uppfyllt om

1. den utländska juridiska personen hör hemma i ett av de länder med vilka Sverige har ingått ett skatteavtal som inte är begränsat till att omfatta vissa inkomster (avtalsländer),
2. den juridiska personens inkomster har uppkommit i näringsverksamhet i Sverige eller i något avtalsland, och
3. inkomsterna beskattas med en inkomstskatt som normalt tillämpas på juridiska personer i det land eller de länder där näringsverksamheten bedrivs.

Om inkomsterna till obetydlig del har uppkommit i näringsverksamhet i andra länder än avtalsländer eller i någon särskilt skattemässigt gynnad verksamhet, skall det bortses från denna del av inkomsterna vid tillämpning av andra stycket 2 och 3.

16 §¹⁰ Om andelen avser ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen skall andelen, under förutsättning att villkoren i övrigt i 13–15 §§ är uppfyllda, anses näringsbetingad också om ägarföretagets andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Med företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen avses ett utländskt företag som

1. bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 24.1,
2. enligt skattelagstiftningen i en medlemsstat anses höra hemma i den staten och inte enligt ett skatteavtal med tredje land anses ha hemvist utanför gemenskapen, och
3. är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 24.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

⁸ Senaste lydelse av tidigare 16 § 1999:1229.

⁹ Senaste lydelse av tidigare 21 § 1999:1229.

¹⁰ Senaste lydelse av tidigare 22 § 1999:1229.

| Utdelning på en näringsbetingad andel

17 § Utdelning på en näringsbetingad andel skall inte tas upp i annat fall än som anges i 18–20 §§.

| Utdelning från investmentföretag

18 §¹¹ Utdelningen skall tas upp om den lämnas av ett investmentföretag som, direkt eller genom förmedling av ett eller flera andra investmentföretag, äger mer än enstaka andelar i fråga om vilka utdelning skulle ha tagits upp om andelarna hade ägts direkt av det företag som äger andelarna i investmentföretaget.

| Utdelning av förvärvade vinstmedel

19 §¹² Om ett företag förvärvar andelar i ett annat företag och det inte är uppenbart att det förvärvande företaget får en tillgång av verkligt och särskilt värde med hänsyn till sin näringsverksamhet, skall det ta upp utdelning av sådana medel som fanns hos det utdelande företaget vid förvärvet och som inte motsvarar tillskjutet belopp eller inbetald insats hos det utdelande företaget. Utdelning anses i första hand ske av annat än tillskjutet belopp och inbetald insats.

| Villkor avseende tid

20 § Utdelning på en marknadsnoterad andel skall tas upp, om andelen avyttras eller upphör att vara näringsbetingad inom ett år från det att andelen blivit näringsbetingad hos innehavaren. Utdelningen skall tas upp det beskattningsår då avyttringen sker eller andelen upphör att vara näringsbetingad.

21 § Vid tillämpning av 20 § skall innehavstiden räknas från det att andelen tillträds till dess den frånträds. Om ägarföretagets förvärv eller avyttring av andelen grundas på avtal, skall den anses ha tillträts respektive frånträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet.

22 § Om ett ägarföretag har förvärvat andelar av samma slag och sort vid olika tidpunkter, skall en senare förvärvad andel anses ha avyttrats före en tidigare förvärvad.

En andel som förvärvats genom ny- eller fondemission skall anses ha förvärvats samtidigt med de andelar som förvärvet grundats på. Har dessa förvärvats vid olika tidpunkter, skall den nya andelen anses ha förvärvats vid den senaste av dessa tidpunkter.

¹¹ Senaste lydelse av tidigare 17 § 1999:1229.

¹² Senaste lydelse av tidigare 18 § 1999:1229.

25 kap.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om

- vad som avses med kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget näringsverksamhet i 3–5 §§,
- anskaffningsutgift när en delägar rätt upphör att vara näringsbetingad i 6 §,
- avyttringar med kapitalförlust till ett företag i intressegemenskap med det säljande företaget i 7–11 §§, och
- kapitalförluster på fastigheter i 12 §.

2 §¹³ I 44 kap. finns grundläggande bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster. I 25 a, 45, 46, 48, 49, 50, 52 och 55 kap. finns särskilda bestämmelser för vissa slag av tillgångar.

Särskilda bestämmelser om anskaffningsutgift finns i fråga om

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och
- förvärv av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 10 och 11 §§.

Anskaffningsutgift när en delägar rätt upphör att vara näringsbetingad

6 § Om en andel eller aktiebaserad delägar rätt upphör att vara näringsbetingad hos ägaren, anses den anskaffad för marknadsvärdet när detta sker. I fråga om marknadsnoterade delägar rätter gäller detta bara om villkoren om innehavstid i 25 a kap. 6 eller 7 § skulle ha varit uppfyllda om delägar rätten hade avyttrats vid denna tidpunkt.

7 §¹⁴ Om det uppkommer en kapitalförlust när en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag avyttrar en tillgång till en annan juridisk person eller ett annat svenskt handelsbolag, skall bestämmelserna i 8–11 §§ tillämpas om företagen ingår i en intressegemenskap. Med företag i en intressegemenskap avses vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel moderföretag och dotterföretag eller företag som står under i huvudsak gemensam ledning.

Avdragsförbud

8 §¹⁵ Kapitalförlusten får inte dras av om

1. den avyttrade tillgången är en näringsbetingad andel eller en näringsbetingad aktiebaserad delägar rätt,
2. ersättningen understiger den avyttrade tillgångens marknadsvärde utan att det är affärsmässigt motiverat, eller
3. bestämmelserna i 37 kap. om kvalificerade fusioner och fissioner skall tillämpas.

¹³ Senaste lydelse 2001:1176.

¹⁴ Senaste lydelse av tidigare 28 § 1999:1229.

¹⁵ Senaste lydelse av tidigare 29 § 1999:1229.

9 §¹⁶ Om den avyttrade tillgången är en andel i ett företag och detta genom fusion eller fission helt eller delvis går upp i ett annat företag i intressegemenskapen, får kapitalförlusten inte dras av.

10 §¹⁷ I andra fall än som avses i 8 eller 9 § får kapitalförlusten dras av som kostnad först när det inträffar en omständighet som medför att tillgången inte längre existerar eller inte längre innehas av en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag som ingår i intressegemenskapen.

11 §¹⁸ Om det är andelar i ett företag som avyttras gäller följande. Om det köpande företaget vid tidpunkten för det förvärv som avses i 7 § äger andelar av samma slag och sort som de avyttrade andelarna (gamla andelar) eller om det köpande företaget därefter förvärvar sådana andelar (nya andelar), skall senare avyttringar som det köpande företaget gör anses ske i följande ordning:

1. gamla andelar,
2. avyttrade andelar,
3. nya andelar.

Bestämmelserna skall tillämpas också i fråga om andra tillgångar som inte kan särskiljas från varandra.

| Kapitalförluster på fastigheter

12 § Om ett företag som enligt 24 kap. 13 § kan inneha en näringsbetingad andel har gjort en kapitalförlust på en fastighet, får denna dras av bara mot kapitalvinster på fastigheter. Om en del av en förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på fastigheter om var och en av de juridiska personerna

1. begär det vid samma års taxering, och
2. med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till den andra juridiska personen.

Till den del en förlust inte kan dras av behandlas den det följande beskattningsåret som en ny kapitalförlust på fastigheter hos den juridiska person som haft förlusten.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte om fastigheten under de tre senaste åren i betydande omfattning har använts för produktions- eller kontorsändamål eller liknande hos det avyttrande företaget eller hos ett företag i intressegemenskap. Om det föreligger särskilda omständigheter tillämpas inte första stycket trots att fastigheten har använts i mindre omfattning på angivet sätt.

Första stycket första meningen, andra och tredje styckena tillämpas på motsvarande sätt om företaget beskattas för näringsverksamhet i ett handelsbolag eller sådan utländsk juridisk person vars inkomster enligt 6 kap. 14 § beskattas hos delägaren. Om skattskyldigheten för en andel i ett sådant bolag eller sådan utländsk juridisk person övergår till någon annan, gäller i stället bestämmelserna denne. Om skattskyldigheten för en andel i ett svenskt han-

¹⁶ Senaste lydelse av tidigare 31 § 1999:1229.

¹⁷ Senaste lydelse av tidigare 30 § 1999:1229.

¹⁸ Senaste lydelse av tidigare 32 § 1999:1229.

delsbolag övergår till en fysisk person tillämpas dock bestämmelsen i 45 kap. 32 a §.

25 a kap. Avyttring av näringsbetingade andelar och vissa andra tillgångar

Innehåll

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om

- företag i intressegemenskap i 2 §,
- näringsbetingade delägarätter i 3–18 §§,
- kapitalförluster på vissa fordringar m.m. i 19 §,
- kapitalförluster på andelar i handelsbolag i 20–22 §§,
- vissa tillgångar i handelsbolag i 23 och 24 §§,
- bostäder i fåmansföretag i 25 §.

Företag i intressegemenskap

2 § Med *företag i intressegemenskap* avses i detta kapitel

1. ett företag som ett annat företag, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i, eller
2. två företag som står under i huvudsak gemensam ledning.

Näringsbetingade delägarätter

Tillämpningsområde

3 § Bestämmelserna i 5–18 §§ tillämpas när näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarätter avyttras och det avyttrande företaget är

1. ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som inte är ett investmentföretag,
2. en sådan svensk stiftelse eller ideell förening som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap.,
3. en svensk sparbank,
4. ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag, eller
5. ett utländskt bolag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som motsvarar något sådant svenskt företag som anges i 1–4.

Definitioner

4 § Med en *aktiebaserad delägar rätt* avses en

- rätt på grund av teckning av aktier,
- teckningsrätt,
- delrätt, eller
- option avseende rätt för innehavaren att avyttra aktier.

Delägar rätten är aktiebaserad bara om innehavet av rätten grundas på innehav av aktier i det företag som rätten hänför sig till.

Med en *näringsbetingad aktiebaserad delägarrätt* avses en aktiebaserad delägarrätt, om förvärvet av rätten grundats på näringsbetingade aktier i det företag som rätten hänför sig till.

| *Skattefrihet och avdragsförbud*

5 § En kapitalvinst skall inte tas upp i annat fall än som anges i 9 §. I fråga om marknadsnoterade delägarrätter gäller detta dock bara om villkoren om innehavstid i 6 eller 7 § är uppfyllda.

En kapitalförlust får dras av bara om en motsvarande kapitalvinst skulle ha tagits upp. Vid bedömningen av om en kapitalvinst skulle ha tagits upp skall det bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 9 §.

| *Villkor avseende tid*

6 § Kapitalvinsten på en marknadsnoterad andel är skattefri om andelen under en sammanhängande tid om ett år närmast före avyttringen har varit näringsbetingad hos säljaren. Innehavstiden skall räknas från det att andelen tillträds. Om andelen förvärvats genom ett avtal, skall den anses ha tillträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet. Om andelen har erhållits genom ny- eller fondemission, beaktas också tid under vilken den andel eller de andelar som ligger till grund för den emitterade andelen innehafts.

7 § Om en aktiebaserad delägarrätt är marknadsnoterad, är kapitalvinsten skattefri bara om delägarrätten innehafts under en sammanhängande tid av ett år närmast före avyttringen eller de aktier på vilka delägarrätten grundas har förvärvats minst ett år före avyttringen.

8 § Vid tillämpningen av 6 och 7 §§ skall

1. en senare förvärvad delägarrätt anses ha avyttrats före en tidigare förvärvad delägarrätt av samma slag och sort, och
2. aktier som ligger till grund för en emitterad andel eller en aktiebaserad delägarrätt och som förvärvats vid olika tillfällen anses ha förvärvats vid tidpunkten för förvärvet av den sist förvärvade aktien.

| *Avyttring av skalbolag*

9 § Om det uppkommer en kapitalvinst vid avyttringen av en delägarrätt som hänför sig till ett skalbolag eller om det sker ett återköp enligt 18 §, skall ersättningen tas upp som kapitalvinst (*skalbolagsbeskattning*) det beskattningsår när delägarrätten avyttrats, om inte annat anges i 10–13 §§.

Ett företag är ett *skalbolag* enligt bestämmelserna i detta kapitel om summan av marknadsvärdet av företagets likvida tillgångar enligt 14–16 §§ överstiger jämförelsebeloppet enligt 17 § vid tidpunkten för avyttringen.

10 § Skalbolagsbeskattning enligt 9 § skall inte ske om

1. någon andel eller aktiebaserad delägarrätt i det avyttrade företaget är marknadsnoterad, eller

2. delägarrätten anses avyttrad på grund av bestämmelserna om likvidation i 44 kap. 7 § första stycket eller konkurs i 44 kap. 8 § första stycket 1 eller 2.

Är det avyttrade företaget en utländsk juridisk person, skall skalbolagsbeskattning enligt 9 § ske bara om

1. den juridiska personen är skattskyldig här vid tidpunkten för avyttringen, eller

2. den juridiska personen, direkt eller genom ett företag i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1, äger eller under de tre senaste åren har ägt en andel eller aktiebaserad delägarrätt i

– ett svenskt aktiebolag om andelen eller den aktiebaserade delägarrätten inte är marknadsnoterad,

– en svensk ekonomisk förening, eller

– en annan utländsk juridisk person som varit skattskyldig här under någon del av denna tid om denna person motsvarar ett svenskt aktiebolag och andelen eller den aktiebaserade delägarrätten inte är marknadsnoterad eller om personen motsvarar en svensk ekonomisk förening.

Skalbolagsdeklaration**11 §** Skalbolagsbeskattning enligt 9 § skall inte ske om

1. det företag som den avyttrade delägarrätten hänför sig till tar upp företagets överskott eller underskott i en sådan skalbolagsdeklaration som avses i 10 kap. 8 a § första stycket skattebetalningslagen (1997:483),

2. ett särskilt bokslut ligger till grund för inkomstberäkningen enligt 1, och

3. säkerhet ställs om sådan har begärts med stöd av 11 kap. 11 b § skattebetalningslagen.

Bokslutet skall upprättas som om företagets beskattningsår avslutats vid tidpunkten för avyttringen. Företagets avsättningar till periodiseringsfond och ersättningsfond skall anses ha återförts.

Första och andra styckena gäller även företag i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1 med företaget som den avyttrade delägarrätten är hänförlig till.

Minoritetsavyttringar

12 § Om avyttringen inte leder till att ett väsentligt inflytande går över till någon annan, skall skalbolagsbeskattning enligt 9 § ske bara om det föreligger särskilda omständigheter.

Särskilda skäl

13 § Om den skattskyldige begär det och det finns särskilda skäl, skall skalbolagsbeskattning enligt 9 § inte ske. Vid prövningen skall beaktas vad

som föranlett avyttringen eller återköpet och hur ersättningen för delägarretten bestämts.

Likvida tillgångar

14 § Med *likvida tillgångar* avses i detta kapitel kontanter, värdepapper och liknande tillgångar med undantag för sådana tillgångar som avses i 15 §. Som likvida tillgångar räknas också andra tillgångar om

1. tillgångarna anskaffats tidigast två år före avyttringen,
2. tillgångarna saknar affärsmässigt samband med verksamheten sådan den bedrevs intill två år före avyttringen, och
3. det inte framgår att anskaffningen skett i annat syfte än att tillgångarna lätt skulle kunna avyttras efter avyttringen av andelen.

15 § Som likvida tillgångar räknas inte

1. andelar och aktiebaserade delägarätter i företag som är i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1 med det företag som den avyttrade delägarretten är hänförlig till, eller

2. värdepapper som är lager i värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Värdepapper som är lager i en utländsk motsvarighet till sådan rörelse som avses i första stycket 2 och som innehas av en utländsk juridisk person räknas inte som likvida medel om den utländska juridiska personen hör hemma och är skattskyldig till inkomstskatt i en stat

- som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
- med vilken Sverige har ett skatteavtal och personen omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i staten enligt avtalet.

16 § Om likvida tillgångar innehas av ett företag i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1 med företaget som de avyttrade delägarretterna hänförs till, skall tillgångarna räknas med vid beräkningen av summan av marknadsvärdet av likvida tillgångar till den del som motsvarar det sistnämnda företagens ägarandel i företaget i intressegemenskap.

Jämförelsebeloppet

17 § Om de avyttrade delägarretterna utgör samtliga av företaget utgivna och till företaget hänförliga delägarätter, är *jämförelsebeloppet* halva ersättningen. I annat fall är jämförelsebeloppet hälften av det sammanlagda värdet av samtliga av företaget utgivna och till företaget hänförliga delägarätter, beräknat med utgångspunkt i ersättningen för de avyttrade andelarna och aktiebaserade delägarretterna.

Återköp

18 § *Återköp* anses ske när avyttringen inte har avsett ett skalbolag och den övervägande delen av andra tillgångar än likvida tillgångar, som avses i 14–16 §§ och som vid avyttringen innehades av det företag som den avyttrade delägarretten hänförs till eller av företag i sådan intressegemenskap

som avses i 2 § 1 med detta företag, inom två år efter avyttringen av delägar-
rätten, direkt eller indirekt, förvärvas av

- det säljande företaget,
- ett företag i intressegemenskap med detta, eller
- en fysisk person som, direkt eller indirekt, har ägarinflytande i det säljande företaget eller någon närstående till denne.

Bedömningen enligt första stycket skall grundas på tillgångarnas marknadsvärde vid tidpunkten för avyttringen av delägar-
rätten. Vid denna bedömning skall värdet av tillgångar i företag i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1 med det företag som den avyttrade delägar-
rätten hänför sig till beaktas bara till den del som motsvarar det företags ägarandel i företaget i intressegemenskap.

Första och andra styckena skall också tillämpas i fråga om tillgångar som kan anses ha ersatt tillgångar som innehades av det företag som den avyttrade delägar-
rätten hänför sig till eller av ett företag i sådan intressegemenskap som avses i 2 § 1 vid tidpunkten för avyttringen av delägar-
rätten.

Kapitalförluster på vissa fordringar m.m.

19 § En kapitalförlust i ett sådant företag som anges i 3 § får inte dras av om den avser

1. en fordran på ett annat företag som uppkommer när företagen är i intressegemenskap,
2. en rätt till andel i vinst hos ett annat företag om rätten uppkommer när företagen är i intressegemenskap,
3. en rätt att till visst pris eller ett pris som skall fastställas enligt bestämda grunder förvärva andelar eller aktiebaserade delägar-
rätter i ett annat företag eller förvärva tillgångar hos ett annat företag om rätten uppkommer när företagen är i intressegemenskap, eller
4. en tillgång eller förpliktelse där den underliggande tillgången, direkt eller indirekt, är en näringsbetingad andel eller en näringsbetingad aktiebaserad delägar-
rätt.

Första stycket tillämpas på motsvarande sätt om företaget beskattas för verksamhet i ett svenskt handelsbolag eller en sådan utländsk juridisk person vars inkomster enligt 6 kap. 14 § beskattas hos delägaren. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller i stället bestämmelserna i första stycket denne.

Kapitalförluster på andelar i handelsbolag

20 § Har ett företag som anges i 3 § gjort en kapitalförlust på en andel i ett svenskt handelsbolag och har under företagets innehavstid av andelen, en delägar-
rätt eller en tillgång som avses i 19 § och som ägs eller ägts av handelsbolaget, direkt eller genom ett eller flera andra svenska handelsbolag, gått ned i värde, får avdrag inte göras för belopp som svarar mot företagets del av värdenedgången. Begränsningen i avdragsrätten gäller bara om en kapitalförlust inte skulle ha fått dras av enligt 5 § andra stycket eller enligt 19 § om företaget hade avyttrat tillgången.

Vad som sägs om värdenedgång på tillgångar gäller på motsvarande sätt en ökning av värdet på en förpliktelse som avses i 19 § 4 under den tid som företaget innehaft andelen i handelsbolaget.

Om tillgången har avyttrats eller förpliknelsen har upphört under företagets innehavstid av andelen i handelsbolaget, gäller begränsningen i första stycket bara om detta hänt inom tio år före avyttringen av andelen i handelsbolaget.

Vad som sägs om svenska handelsbolag och andelar i sådana bolag gäller på motsvarande sätt i fråga om utländska juridiska personer vars inkomster enligt 6 kap. 14 § beskattas hos delägaren.

21 § När en värdenedgång på en tillgång som avses i 20 § beräknas, skall

- som anskaffningsutgift för en tillgång som har förvärvats före företagets andelsförvärv anses marknadsvärdet vid tidpunkten för andelsförvärvet, och
- en tillgång som innehas när andelen avyttrats värderas till marknadsvärdet vid avyttringstidpunkten.

I övrigt tillämpas bestämmelserna i 44 och 48 kap. med undantag för 48 kap. 15 §.

22 § När ökningen av värdet på en förpliktelse som avses i 20 § skall bestämmas skall

- värdet på en förpliktelse som ingåtts före företagets andelsförvärv bestämmas utifrån värdet vid företagets andelsförvärv, och
- värdet på en förpliktelse som innehas när andelen avyttrats bestämmas vid avyttringstillfället.

Vissa tillgångar i handelsbolag

23 § Om ett företag som anges i 3 §, direkt eller indirekt, genom ett eller flera andra svenska handelsbolag är delägare i ett svenskt handelsbolag, får om handelsbolaget avyttrat en delägarrätt med kapitalförlust den del av förlusten som belöper sig på delägarens andel inte dras av. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp skall det bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 9 §. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller detta i stället denne.

Vid tillämpning av första stycket likställs med ett svenskt handelsbolag en utländsk juridisk person vars inkomster enligt 6 kap. 14 § beskattas hos delägaren.

24 § Om en fysisk person eller ett svenskt handelsbolag som en fysisk person, direkt eller indirekt, genom ett eller flera andra svenska handelsbolag är delägare i, förvärvar en andel i ett svenskt handelsbolag från ett företag som anges i 3 §, skall en tillgång som handelsbolaget äger, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag vid beskattningen av den fysiska personens inkomst i handelsbolaget anses anskaffad för marknadsvärdet vid personens förvärv av andelen i handelsbolaget.

Detta gäller dock bara om tillgången i fråga har gått ner i värde under handelsbolagets innehavstid och

– är en näringsbetingad andel eller en näringsbetingad aktiebaserad delägarrätt om den innehas direkt av företaget, eller

– är en sådan tillgång som anges i 19 §.

Om en förpliktelse som avses i 19 § 4 ökat i värde under handelsbolagets innehavstid tillämpas bestämmelsen om värdenedgång på tillgångar på motsvarande sätt. Vid beskattningen av den fysiska personens inkomst i handelsbolaget skall dock förpliktelsen anses ingången vid personens förvärv av andelen i handelsbolaget.

Vad som sägs i första och andra styckena gäller också om andelen i handelsbolaget i stället förvärvas från ett svenskt handelsbolag i vilket ett företag som anges i 3 §, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag är delägare. Vid tillämpning av denna paragraf likställs en utländsk juridisk person vars inkomster enligt 6 kap. 14 § beskattas hos delägaren med ett svenskt handelsbolag.

Bostäder i fåmansföretag

25 § Om ett företag som anges i 3 § eller ett moderföretag till detta är ett fåmansföretag, och företaget avyttrar en delägarrätt som avses i 3 § och det företag som delägarrätten hänför sig till eller ett dotterföretag till detta äger en fastighet som någon gång under de tre åren närmast före avyttringen till huvudsaklig del har använts som bostad för en delägare i det säljande företaget eller i moderföretaget eller för en närstående till en sådan delägare, gäller följande. Det företag som innehar fastigheten skall vid avyttringen av delägarrätten anses ha avyttrat och åter förvärvat fastigheten för ett pris som motsvarar dess marknadsvärde.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas bara om

- fastighetens marknadsvärde överstiger dess skattemässiga värde,
- ersättningen vid avyttringen av delägarrätten inte skall tas upp enligt bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 9 §, eller
- den avyttrade delägarrätten inte är marknadsnoterad.

Om avyttringen inte leder till att ett väsentligt inflytande i det företag som äger fastigheten går över till någon annan tillämpas första stycket bara om det föreligger särskilda omständigheter.

Vad som sägs i denna paragraf i fråga om en fastighet gäller även en andel i ett privatbostadsföretag, om den till andelen knutna lägenheten huvudsakligen har använts på sätt som avses i första stycket.

30 kap.

1 §¹⁹ Avdrag får göras enligt bestämmelserna i detta kapitel för belopp som sätts av till periodiseringsfond.

Avdrag får dock inte göras av privatbostadsföretag, investmentföretag och värdepappersfonder.

¹⁹ Senaste lydelse 2000:1354.

35 kap.

3 §²⁰ Ett koncernbidrag från ett moderföretag till ett helägt dotterföretag eller från ett helägt dotterföretag till ett moderföretag skall dras av under förutsättning att

1. varken givaren eller mottagaren är ett privatbostadsföretag eller investmentföretag,
2. både givaren och mottagaren redovisar bidraget öppet i självdeklarationen vid samma års taxering,
3. dotterföretaget har varit helägt under givarens och mottagarens hela beskattningsår eller sedan dotterföretaget började bedriva näringsverksamhet av något slag,
4. mottagaren inte enligt ett skatteavtal skall anses ha hemvist i en utländsk stat utom i fall som avses i 2 a § andra meningen,
5. näringsverksamheten som koncernbidraget hänför sig till inte är undantagen från beskattning i Sverige på grund av ett skatteavtal, och
6. om bidraget lämnas från dotterföretaget till moderföretaget, utdelning under beskattningsåret från dotterföretaget inte skall tas upp hos moderföretaget.

4 §²¹ Ett koncernbidrag från ett helägt dotterföretag till ett annat helägt dotterföretag till samma moderföretag skall dras av, om de förutsättningar som anges i 3 § 1–5 är uppfyllda och

1. moderföretaget är ett investmentföretag,
2. utdelning under beskattningsåret från det dotterföretag som ger koncernbidraget inte skall tas upp av moderföretaget, eller
3. utdelning under beskattningsåret från det dotterföretag som tar emot koncernbidraget skall tas upp av moderföretaget.

37 kap.

31 §²² Bestämmelser om fusioner och fissioner finns också i fråga om

- utgifter i samband med fusion eller fission i 16 kap. 7 §,
- avyttringar med kapitalförlust till företag i intressegemenskap i 25 kap. 9 §,
- periodiseringsfonder i 30 kap. 8 §,
- ersättningsfonder i 31 kap. 20 §,
- andelsbyten i 48 a kap. 4 §, och
- uppskovsgrundande andelsbyten i 49 kap. 4 och 22 §§.

39 kap.

14 §²³ För investmentföretag och värdepappersfonder gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, följande:

1. Kapitalvinster på delägarätter skall inte tas upp och kapitalförluster på delägarätter får inte dras av. Om ett investmentföretag avyttrar en delägar-

²⁰ Senaste lydelse 2000:1341.

²¹ Senaste lydelse 2000:1341.

²² Senaste lydelse 2001:1176. Ändringen innebär bl.a. att andra strecksatsen upphävs.

²³ Senaste lydelse 2001:842.

rätt som hade varit näringsbetingad om investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §, skall ersättningen tas upp som kapitalvinst om delägarrätten hänförs sig till ett skalbolag som avses i 25 a kap. 9 § eller om det sker ett återköp enligt 25 a kap. 18 §. Vid bedömningen om ersättningen skall tas upp som kapitalvinst tillämpas bestämmelserna i 25 a kap. 10–18 §§.

2. Ett belopp som för helt år motsvarar 1,5 procent av värdet på delägar-rätter vid beskattningsårets ingång skall tas upp. Egna aktier eller optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av investmentföretagets egna aktier skall inte räknas in i underlaget. I underlaget för investmentföretag skall inte heller räknas in andelar och aktiebaserade delägarrätter om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt bestämmelsen i 25 a kap. 5 § om andelen eller den aktiebaserade delägarrätten hade avyttrats vid beskattningsårets början och investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §. Vid bedömningen om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp skall bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

3. Utdelning som företaget eller fonden lämnar skall dras av. Sådan utdelning av andelar i ett dotterbolag som avses i 42 kap. 16 § skall dock inte dras av. Värdepappersfonder får dra av utdelning till annan än andelsägare i fonden med högst ett belopp som motsvarar 2 procent av fondens värde vid utgången av beskattningsåret.

Den utdelning som skall dras av enligt första stycket 3 skall dras av som kostnad det beskattningsår som beslutet om utdelning avser.

17 §²⁴ Investmentföretaget skall som avskattningsintäkt ta upp 16 procent av marknadsvärdet på de delägarrätter som företaget innehar vid ingången av beskattningsåret. Innehav av sådana delägarrätter som inte räknas in i underlaget enligt 14 § 2 skall inte beaktas. Om marknadsvärdet på företagets delägarrätter var högre vid ingången av något av de fem föregående beskattningsåren och företaget var investmentföretag det året, skall intäkten i stället beräknas på det högsta av dessa värden.

Om någon som äger andelar i investmentföretaget avyttrar andelar i företaget under det beskattningsår för företaget då förändringen inträffar, är avskattningsintäkten så stor andel av avskattningsintäkten enligt första stycket som motsvarar förhållandet mellan icke avyttrade andelar och samtliga andelar i företaget.

Andelar i investmentföretaget som ägs av ett investmentföretag vid såväl ingången som utgången av det förstnämnda investmentföretagets beskattningsår skall anses ha avyttrats under beskattningsåret.

23 §²⁵ Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till inbetalda insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 17 §§ inte skall tas upp av mottagaren. Om den del som inte skall tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, skall dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande för-

²⁴ Senaste lydelse 2000:78.

²⁵ Senaste lydelse 2000:494. Ändringen innebär bl.a. att sista stycket upphävs.

ening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på inbetalda insatser.

Om en ekonomisk förening är centralorganisation för kooperativa föreningar, skall utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

43 kap.

2 § Bestämmelserna tillämpas inte på utdelning från ett företag, om

1. företaget är marknadsnoterat,
2. företaget under det räkenskapsår som beslutet om utdelning avser eller under något av de fyra föregående räkenskapsåren, direkt eller genom dotterföretag, ägt aktier med en röst- eller kapitalandel på tio procent eller mer i ett svenskt marknadsnoterat aktiebolag eller en marknadsnoterad utländsk juridisk person, eller
3. företaget är ett privatbostadsföretag.

Ett företag anses marknadsnoterat om någon andel i företaget är marknadsnoterad. I fråga om marknadsnoterade företag finns bestämmelser i 9 och 10 §§.

44 kap.

1 § I detta kapitel finns de grundläggande bestämmelserna om kapitalvinster och kapitalförluster. De gäller, om inte annat anges, alla slag av tillgångar och förpliktelser.

Särskilda bestämmelser för olika slag av tillgångar och förpliktelser finns i 45–52 kap.

I 53 kap. finns bestämmelser om överlåtelser till underpris från delägare och närstående.

I 54 kap. finns bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster vid betalning av skulder i utländsk valuta som gäller bara i inkomstslaget kapital.

I 55 kap. finns bestämmelser om avyttringar av delägarätter och fordringsrätter i samband med insättningsgaranti och investerarskydd.

I 25 och 25 a kap. finns bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster som gäller bara i inkomstslaget näringsverksamhet.

27 §²⁶ Det finns bestämmelser om

- att kapitalförluster inte får dras av eller skall dras av vid ett senare tillfälle vid avyttringar till företag i intressegemenskap med säljaren i 25 kap. 7–11 §§,
- uppskovsavdrag vid avyttring av privatbostäder i 47 kap.,
- framskjuten beskattning vid andelsbyten i 48 a kap., och
- uppskovsgrundande andelsbyten i 49 kap.

²⁶ Senaste lydelse 2001:1176. Ändringen innebär bl.a. att första strecksatsen upphävs.

45 kap.

31 § Bestämmelserna i 25 kap. 7, 8 och 10 §§ om att en kapitalförlust inte får dras av eller skall dras av först vid ett senare tillfälle skall tillämpas också i inkomstslaget kapital för en fysisk person som är delägare i ett svenskt handelsbolag om handelsbolaget avyttrar en näringsfastighet.

Kapitalförluster på fastigheter som ägs av handelsbolag

32 a § Om skattskyldigheten för en andel i ett svenskt handelsbolag övergår till en fysisk person i fall som avses i 25 kap. 12 § fjärde stycket får en kapitalförlust på en fastighet inte dras av.

46 kap.

16 § Bestämmelserna i 25 kap. 7, 8 och 10 §§ om att en kapitalförlust inte får dras av eller skall dras av först vid ett senare tillfälle skall tillämpas också i inkomstslaget kapital för en fysisk person som är delägare i ett svenskt handelsbolag om handelsbolaget avyttrar en näringsbostadsrätt.

48 kap.

7 §²⁷ Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet skall det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet skall beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en värdepappersfond är förvaltarregistrerad enligt 31 a § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, skall vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket skall näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarätter som uppfyller villkoren om innehavstid i 25 a kap. 6 eller 7 § om de avyttras eller hade avyttrats vid den tidpunkt som bedömningen avser, inte anses vara av samma slag och sort som andra näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarätter i det aktuella företaget.

I 48 a kap. 16 § och 49 kap. 29 § finns ytterligare två undantag från bestämmelsen i första stycket som gäller andelsbyten med framskjuten beskattning och uppskovsgrundande andelsbyten.

25 § I inkomstslaget näringsverksamhet skall kapitalförluster för vilka avdrag skall göras dras av mot alla intäkter och i sin helhet, om inte något annat anges i 26 eller 27 §. Vad som sägs i första meningen skall tillämpas också på förpliktelser och vad som sägs om en tillgång i 26 och 27 §§ skall tillämpas också på en förpliktelse med sådan underliggande tillgång.

²⁷ Senaste lydelse 2002:1143.

26 §²⁸ Juridiska personers kapitalförluster på delägarätter för vilka avdrag skall göras får dras av bara mot kapitalvinster på delägarätter. Om en del av en sådan förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på delägarätter om var och en av de juridiska personerna

1. begär det vid samma års taxering, och
2. med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till den andra juridiska personen.

Till den del en förlust inte kan dras av enligt första stycket behandlas den det följande beskattningsåret som en ny kapitalförlust på delägarätter hos den juridiska person som haft förlusten.

27 §²⁹ I fråga om kapitalförluster som uppkommer i svenska handelsbolag och för vilka avdrag skall göras tillämpas 19–21, 23 och 24 §§.

Kapitalförluster för vilka avdrag skall göras på sådana delägarätter och fordringsrätter vars innehav betingats av rörelse som bedrivs av handelsbolaget eller av någon som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå handelsbolaget nära, skall dock alltid dras av i sin helhet.

49 kap.

5 §³⁰ Bestämmelserna i detta kapitel får inte tillämpas om bestämmelserna i 38 kap. om undantag från omedelbar beskattning vid verksamhetsavyttringar skall tillämpas.

Den mottagna andelen är näringsbetingad

19 a § Uppskovsbeloppet skall inte i andra fall än som avses i 19 b § tas upp som intäkt vid avyttring av en mottagen andel om andelen är näringsbetingad och om andelen är marknadsnoterad, villkoren i 25 a kap. 6 § är uppfyllda.

Vad som sägs i första stycket gäller inte om den mottagna andelen erhållits som ersättning för andelar som var lagertillgångar.

Kapitalvinsten skall skalbolagsbeskattas

19 b § Om uppskovsbeloppet avser en kapitalvinst som beräknats enligt bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §, skall beloppet tas upp som intäkt det beskattningsår då andelen inte längre innehas av det köpande företaget eller av ett företag som ingår i samma koncern som det köpande företaget.

Bestämmelserna i första stycket skall inte tillämpas

- om mer än tre år förflutit från den uppskovsgrundande avyttringen, eller
- om särskilda skäl talar emot det.

²⁸ Senaste lydelse 2002:540.

²⁹ Senaste lydelse 2002:540. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

³⁰ Senaste lydelse 2002:1143. Ändringen innebär bl.a. att första punkten upphävs.

23 § Om en mottagen andel avyttras genom en sådan avyttring med kapitalförlust till ett företag som medför att avdragsrätten för kapitalförlusten skjuts upp enligt 25 kap. 7–11 §§, skall uppskovsbeloppet tas upp som intäkt först när kapitalförlusten på grund av den avyttringen skall dras av som kostnad.

49 a kap.

4 §³¹ Med *andel* avses i detta kapitel en andel i ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller ett handelsbolag. Med det *avyttrade företaget* avses det aktiebolag, den ekonomiska förening eller det handelsbolag som den avyttrade andelen hänför sig till.

Med andel i det avyttrade företaget likställs i detta kapitel även andra delägarätter som getts ut av och hänför sig till det avyttrade företaget.

En andel i en utländsk juridisk person omfattas av bestämmelserna i detta kapitel om den juridiska personen är skattskyldig här vid tidpunkten för andelsavyttringen eller dess inkomster beskattas hos delägaren. Detsamma gäller om den juridiska personen, direkt eller genom ett företag i intressegemenskap, äger eller under de tre senaste åren har ägt en andel i

- ett svenskt aktiebolag om andelen inte är marknadsnoterad,
- en svensk ekonomisk förening,
- en annan utländsk juridisk person som varit skattskyldig här under någon del av denna tid om denna person motsvarar ett svenskt aktiebolag och andelen inte marknadsnoterad eller om personen motsvarar en svensk ekonomisk förening, eller
- ett svenskt handelsbolag.

6 §³² Med *skalbolag* avses i detta kapitel det avyttrade företaget om summan av marknadsvärdet av företagets likvida tillgångar enligt 7 och 8 §§ överstiger ett jämförelsebelopp enligt 9 § vid tidpunkten för avyttringen.

7 §³³ Med *likvida tillgångar* avses i detta kapitel kontanter, värdepapper och liknande tillgångar. Som likvida tillgångar räknas också andra tillgångar om

1. tillgångarna anskaffats tidigast två år före avyttringen,
2. tillgångarna saknar affärsmässigt samband med verksamheten sådan den bedrevs intill två år före avyttringen, och
3. det inte framgår att anskaffningen skett i annat syfte än att tillgångarna lätt skulle kunna avyttras efter avyttringen av andelen.

Som likvida tillgångar räknas inte

1. andelar i företag i intressegemenskap,
2. värdepapper som är lager i värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Värdepapper som är lager i en utländsk motsvarighet till sådan rörelse som avses i andra stycket 2 och som innehas av en utländsk juridisk person

³¹ Senaste lydelse 2002:536.

³² Senaste lydelse 2002:536.

³³ Senaste lydelse 2002:536.

räknas inte som likvida medel om den utländska juridiska personen hör hemma och är skattskyldig till inkomstskatt i en stat

- som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
- med vilken Sverige har ett skatteavtal och personen omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i staten enligt avtalet.

11 §³⁴ Kapitalvinst på grund av avyttringen av en andel i ett skalbolag skall tas upp som överskott av passiv näringsverksamhet det beskattningsår när andelen avyttrades.

13 §³⁵ Bestämmelserna i 11 § skall inte tillämpas om

1. det avyttrade företaget eller, i fråga om handelsbolag, säljaren tar upp företagets överskott eller underskott i en sådan skalbolagsdeklaration som avses i 10 kap. 8 a § skattebetalningslagen (1997:483),

2. ett särskilt bokslut ligger till grund för inkomstberäkningen enligt 1, och

3. säkerhet ställs enligt bestämmelserna i 11 kap. 12 § skattebetalningslagen.

Bokslutet skall upprättas som om företagets beskattningsår avslutats vid tidpunkten för avyttringen eller, i fråga om handelsbolag, vid avyttringen eller tillträdet. Företagets avsättningar till periodiseringsfond och ersättningsfond skall anses ha återförts. Om det är en andel i ett handelsbolag som har avyttrats, skall säljaren ta upp så stor del av handelsbolagets överskott eller underskott samt kapitalvinster och kapitalförluster vid avyttring av handelsbolagets näringsfastigheter och näringsbostadsrätter som belöper sig på den avyttrade andelen.

Första och andra styckena gäller även företag i intressegemenskap.

50 kap.

10 § I inkomstslaget näringsverksamhet skall en kapitalförlust för vilken avdrag skall göras, dras av i sin helhet, om inte något annat anges i 11 §.

I 25 a kap. 20 § finns bestämmelser om när en kapitalförlust inte får dras av.

11 § En kapitalförlust för vilken avdrag skall göras, som uppkommer när ett svenskt handelsbolag avyttrar en andel i ett annat svenskt handelsbolag skall dras av med 70 procent av förlusten.

En kapitalförlust för vilken avdrag skall göras, på en andel vars innehav betingats av rörelse som bedrivs av handelsbolaget eller av någon som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå handelsbolaget nära, skall dock alltid dras av i sin helhet.

³⁴ Senaste lydelse 2002:536.

³⁵ Senaste lydelse 2002:536.

52 kap.

6 § I inkomstslaget näringsverksamhet skall en kapitalförlust dras av i sin helhet, om inte något annat anges i 7 §.

I 25 a kap. 20 § finns bestämmelser om när en kapitalförlust inte får dras av.

56 kap.

8 §³⁶ När det gäller fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och deras delägare m.fl. finns även särskilda bestämmelser om

- förmån av utbildning i 11 kap. 17 §,
- avdrag för framtida substansminskning i 20 kap. 23 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 18–23 §§,
- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§,
- avskattning av fastighet i 25 a kap. 25 §,
- när en fastighet eller andel är lagertillgång i 27 kap. 4–6 §§,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §,
- utskiftning vid ombildning av en ekonomisk förening till aktiebolag i 42 kap. 20 §,
- andelsbyten i 48 a kap. 6 a, 8 a, 9, 12–14 och 16 §§,
- avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §,
- pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§,
- familjebeskattnings i 60 kap. 12–14 §§, och
- grundavdrag i 63 kap. 5 §.

1. Denna lag³⁷ träder i kraft den 1 juli 2002.

6. Om den skattskyldige begär det skall vid tillämpning av punkterna 3–5 tidpunkten den 7 december 2001 och den 16 april 2002 respektive den 6 december 2001 och den 15 april 2002 i stället avse den 1 december 2002 respektive den 30 november 2002.

Första stycket gäller inte

- a. en kapitalförlust på en delägar rätt som helt eller delvis förvärvats mot ersättning i form av en andel i det köpande företaget,
- b. en kapitalförlust på en delägar rätt som avses i a hos ett företag i intressegemenskap med det förvärvande företaget och som överlåtits till företaget i intressegemenskap,
- c. en kapitalförlust på en andel i ett företag i intressegemenskap till den del förlusten motsvarar en värdenedgång på en delägar rätt som avses i a och som överlåtits till företaget i intressegemenskap, eller
- d. en kapitalförlust på en andel i ett svenskt handelsbolag eller på en andel i en utländsk juridisk person som anges i 6 kap. 14 § till den del förlusten motsvarar en värdenedgång på en delägar rätt som avses i a även i fall som inte följer av c.

Om kapitalförlusten redan har utnyttjats av en annan juridisk person med stöd av bestämmelsen i 48 kap. 26 § i sin nya lydelse skall begäran enligt

³⁶ Senaste lydelse 2002:1143.

³⁷ 2002:540.

första stycket avse både den hos vilken förlusten uppstått och den som utnyttjat förlusten.

Med företag i intressegemenskap avses i denna punkt ett företag som ett annat företag, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i eller om företagen står under i huvudsak gemensam ledning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Om inte annat följer av punkterna 2–14 tillämpas de nya bestämmelserna på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2003. Äldre bestämmelser tillämpas på beskattningsår som påbörjats tidigare.

2. De nya bestämmelserna i 20 a kap. tillämpas om skattskyldighet inträder under ett beskattningsår som börjar den 1 januari 2004 eller senare.

3. De nya bestämmelserna tillämpas på kapitalvinst och kapitalförlust på grund av avyttringar efter ikraftträdandet. Äldre bestämmelser skall tillämpas på kapitalvinster och kapitalförluster på grund av avyttringar före ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 25 a kap. 24 § tillämpas i fråga om andelar i ett svenskt handelsbolag eller i en utländsk juridisk person som avses i 6 kap. 14 § som en fysisk person förvärvar efter ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 25 a kap. 25 § tillämpas på avyttringar efter ikraftträdandet.

4. De upphävda bestämmelserna i 25 kap. 6–27 §§ tillämpas på avyttringar före ikraftträdandet. Har uppskov med beskattningen av en kapitalvinst på en andel erhållits enligt de upphävda bestämmelserna i 25 kap. 6–27 §§ eller är förutsättningarna för sådant uppskov uppfyllda vid avyttringen och fram till ikraftträdandet, skall kapitalvinsten inte tas upp som intäkt efter ikraftträdandet. Detta gäller dock inte om det avyttrande företaget är ett svenskt handelsbolag, eller om det avyttrade företaget är ett svenskt handelsbolag eller en utländsk juridisk person som avses i 6 kap. 14 §. I dessa fall skall även fortsättningsvis tillämpas äldre bestämmelser om när en kapitalvinst skall tas upp.

Om det avyttrande företaget är ett svenskt handelsbolag, skall dock en kapitalvinst för vilken uppskov har erhållits enligt de upphävda bestämmelserna i 25 kap. 6–27 §§ inte tas upp om den avyttrade andelen avyttras efter ikraftträdandet, och

a. kapitalvinsten inte skall tas upp enligt reglerna i 25 a kap., eller

b. ersättningen skall tas upp som kapitalvinst enligt bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

5. Om ett företag som omedelbart före ikraftträdandet var ett förvaltningsföretag enligt den äldre lydelsen av 24 kap. 14 § efter ikraftträdandet men före utgången av 2004 avyttrar en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening för en ersättning som motsvarar det skattemässiga värdet, till en delägare som är en fysisk person och som även var delägare i företaget den 30 juni 2003, skall uttagsbeskattning enligt bestämmelserna i 22 kap. inte ske.

Förvärvaren skall inte beskattas i inkomstslaget kapital på grund av förvärvet. En förvärvare som inte beskattats på grund av förvärvet skall anses ha anskaffat andelen för det skattemässiga värdet hos företaget. Medför för-

värvet att ett belopp tas upp i inkomstslaget tjänst hos förvärvaren enligt bestämmelserna i 57 kap., skall anskaffningsutgiften för andelen anses utgöras av summan av det skattemässiga värdet hos det överlåtande företaget och det belopp som skall tas upp i inkomstslaget tjänst hos förvärvaren.

6. Om ett fåmansföretag eller ett dotterföretag till ett fåmansföretag efter ikraftträdandet men före utgången av 2004 avyttrar en fastighet, som någon gång under tre år före avyttringen till huvudsaklig del har använts som bostad för en delägare eller en närstående till en delägare i fåmansföretaget, till en delägare som är en fysisk person och som även var delägare i fåmansföretaget den 30 juni 2003 för en ersättning som motsvarar det skattemässiga värdet, skall uttagsbeskattning enligt bestämmelserna i 22 kap. inte ske. Bestämmelsen om återföring av avdrag i 26 kap. 2 § första stycket 5 skall inte tillämpas på utgifter för förbättrande reparationer och underhåll som nedlagts före utgången av 2000.

Förvärvaren skall inte beskattas i inkomstslaget kapital på grund av förvärvet. En förvärvare som inte beskattats på grund av förvärvet skall anses ha anskaffat fastigheten för det skattemässiga värdet hos det överlåtande företaget. Medför förvärvet att ett belopp tas upp i inkomstslaget tjänst hos förvärvaren enligt bestämmelserna i 57 kap., skall anskaffningsutgiften för fastigheten anses utgöras av summan av det skattemässiga värdet hos det överlåtande företaget och det belopp som tas upp i inkomstslaget tjänst hos förvärvaren.

Det som sägs om fastighet gäller även en andel i ett privatbostadsföretag.

7. Bestämmelsen i 25 a kap. 10 § andra stycket 2 tillämpas inte om andelen eller den aktiebaserade delägarrätten har avyttrats före ikraftträdandet.

8. Vid tillämpningen av bestämmelserna i 25 a kap. 20 § beaktas inte värdeförändringar på tillgångar som avyttrats före ikraftträdandet. Detsamma gäller förpliktelser som upphört före ikraftträdandet.

9. Vid tillämpningen av bestämmelsen i 43 kap. 2 § 2 i sin nya lydelse skall det räkenskapsår som börjar närmast efter den 30 december 2003 utgöra det första av de fyra räkenskapsår som bedömningen kan utgå ifrån. För tidigare räkenskapsår tillämpas bestämmelsen i sin tidigare lydelse.

10. Bestämmelserna i 48 kap. 26 och 27 §§ i deras äldre lydelse tillämpas även i fortsättningen på kapitalförluster på delägarrätter som avyttrats före ikraftträdandet men där avdragsrätten inte har kunnat utnyttjas. Bestämmelserna i 48 kap. 26 och 27 §§ i deras äldre lydelse tillämpas även i fortsättningen på kapitalförluster på delägarrätter som avyttrats före ikraftträdandet men där den omständighet som utlöser en uppskjuten avdragsrätt enligt 25 kap. 30 § i dess äldre lydelse inträffat efter ikraftträdandet.

11. Bestämmelserna i 49 kap. 19 a § tillämpas inte om den avyttring som uppskovet avser har skett under perioden den 1 januari 2001 – den 30 juni 2003 och, om bestämmelserna i 25 a kap. hade varit tillämpliga, ersättningen skulle ha tagits upp som kapitalvinst enligt bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

Om det säljande företaget är ett svenskt handelsbolag skall ett uppskovsbelopp enligt 49 kap. inte tas upp om en mottagen andel avyttrats genom en koncernintern avyttring före den 1 oktober 2002, och

a. en kapitalvinst vid en efterföljande avyttring inte skall tas upp enligt bestämmelserna i 25 a kap., eller

b. ersättningen vid den efterföljande avyttringen skall tas upp som kapitalvinst enligt bestämmelsen om skalbolagsbeskattni ng i 25 a kap. 9 §.

Den upphävda bestämmelsen i 49 kap. 22 § tillämpas även fortsättningsvis på efterföljande koncerninterna avyttringar före ikraftträdandet.

12. De upphävda bestämmelserna i 50 kap. 12 och 13 §§ tillämpas även i fortsättningen på kapitalförluster på andelar i svenska handelsbolag som avyttrats före ikraftträdandet men där avdragsrätten inte har kunnat utnyttjas. De tillämpas fortsättningsvis också på kapitalförluster på andelar som avyttrats före ikraftträdandet men där den omständighet som utlöser en uppskjuten avdragsrätt enligt 25 kap. 30 § i dess äldre lydelse inträffat efter ikraftträdandet.

13. Den upphävda bestämmelsen i 52 kap. 8 § tillämpas även i fortsättningen på kapitalförluster på andelar i utländska juridiska personer som avses i 6 kap. 14 § och som avyttrats före ikraftträdandet men där avdragsrätten inte har kunnat utnyttjas. Den tillämpas fortsättningsvis också på kapitalförluster på andelar som avyttrats före ikraftträdandet men där den omständighet som utlöser en uppskjuten avdragsrätt enligt 25 kap. 30 § i dess äldre lydelse inträffat efter ikraftträdandet.

14. Den nya bestämmelsen i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:540) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Johan Svanberg
(Finansdepartementet)